

ΑΕΝΑΟΝ

Γλωσσάριο το καράβι και τη θάλασσα

ΑΡΗ ΣΤΟΥΓΙΑΝΝΙΔΗ

Ναυτικών όρων από την κοινή ναυτική φρασεολογία στην επίσημη
Ελληνική και τ'ανάπαλιν

Εισαγωγή

Το γλωσσάριο βασίστηκε σε ένα παλαιό σύγγραμμα του Γεωργίου Ι. Κοτσοβίλλη με πλήρη τίτλο «ΠΕΡΙ ΕΞΑΡΤΙΣΜΟΥ ΤΩΝ ΠΛΟΙΩΝ ΗΤΟΙ ΈΞΕΤΑΣΙΣ, ΚΑΤΑΜΕΤΡΗΣΙΣ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΑΙ ΤΩΝ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΠΛΟΙΩΝ ΠΑΝΤΟΣ ΕΙΔΟΥΣ. ΆΠΛΑΙ ΜΕΘΟΔΟΙ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΑΖΕΙΝ ΚΑΙ ΕΞΑΡΤΙΖΕΙΝ ΠΛΟΙΑ ΚΑΙ ΛΕΜΒΟΥΣ, ΚΟΠΤΕΙΝ ΕΝ ΑΝΑΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΖΕΙΝ ΙΣΤΙΑ, ΣΧΟΙΝΙΑ ΚΛΠ. ΚΛΠ», ΜΕΤΑ 35 ΕΙΚΟΝΩΝ - ΣΥΣΤΑΣΕΙ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΤΩΝ ΝΑΥΤΙΚΩΝ ΕΝ ΣΥΡΩ – ΤΥΠ. Ν. ΦΕΡΕΗ 1919 ⁶³⁷.

Κάθε λήμμα ο Κοτσοβίλλης το αναφέρει με μια γραμμή χωρισμένη σε δυο με κόμμα με πρώτη τη λέξη της ναυτικής διαλέκτου και μετά την επίσημη ονομασία του καιρού του (αρχαϊζουσα η καθαρεύουσα). Όσοι υπηρέτησαν στο Πολεμικό Ναυτικό θα αναγνωρίσουν λέξεις και φράσεις που ίσχυαν στα πολεμικά πλοία («πόντισον», «άπωσον», «όρθωσον», «σχάζε βαθέως», «εις θέσιν απάρσεως»).

Πχ. Μπούνια = Ευδιαίοι

Οι λέξεις του ΕΥΡΕΤΗΡΙΟΥ κατατάσσονται αλφαβητικά κατά την πρώτη λέξη (ναυτ.).

Ξαναέγραψα το Ευρετήριο Κοτσοβίλλη από την ανάποδη δηλ. από το επίσημο στο ιδιωματικό ναυτικό λεξιλόγιο ¹. Πχ. Ευδιαίοι = μπούνια Το ΕΥΡΕΤΗΡΙΟΝ αποτελεί ξεχωριστό παράρτημα του βιβλίου μου.

Πολλές Λέξεις του γλωσσάριου βρίσκονται στα λήμματα και διαθέτουν τον απαραίτητο συνδεσμο.

Σαν **επίσημο λεξιλόγιο** εννοω αυτό που εισηγήθηκε στα 1858 ο τότε Υπουργός Ναυτικών Αθνάσιος Ανδρέα Μιούλης με το Τίτλο "ΟΝΟΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ ΝΑΥΤΙΚΟΝ" (9334) που έγραψαν οι πλωτ. Α. Παλάσκας και πλωτ. Α. Κουνέλας και ο Καθ. Ι. Φίλιππου.

Α

αβαράω, απωθώ
Αβαρία , ναυφορία
Αβαρία μεγάλη, Αβαρία γενική
Αβαρία μικρή, Α. μερική
Αβαρία άρμπούρου, το περιττόν
Αβαρία πικιού, τέρθρον
αβαριάτο, ναύθορον
αγαθός, κανθός
αγάλια, ήρεμα
αγαπίζω (έπί πραγμάτων), ενούμαι
αγγίζει το τιμόνι, πτερνοκοπεί
αγεράκι από στερηάς, απόγειος αύρα
αγέρας, αέρας, άνεμος
αγιουτάντες, όρθωτήρ
αγιούτο, βοήθεια
άγκουρα, άγκυρα
άγκουρα πινέλο, έπικρεμής
άγκουρα παραξάρτα, (ρεσπέτο), έφεδρος
άγκουρα μέ 2 νύχια, αμφίστομος
άγκουρα με 1 νύχι, ετερόστομος
άγκουρα καπονιού, επωτίδιος
αγκουρέτο, κερκέτης
αγκώνας, άγκών
αγραντολόγιστον, άλωμάτιστον
Αδεια, έγγραφον έπίσημον
Άδειον, κενόν
Αδειάζω, άπαντλέω
Αδειάζω καζάνι η νερά, κενώω
Αδράχτι, άτρακτος
αερόμετρο, αερόμετρον
αζιμουθικός (μπούσουλας), διοπτηρία
αϊνάς, άκρόνηον
ακατράμωτο, άκέδρωτον
ακράπι, δευτέρα τρόπις
αλλα μαλτέζα λέμβος, Μελιτταία
Αλαργάρω, ωθώ, υφίσταμαι
Αλάτια καζανιού, καθαλάτωσις
Άλειμμα, στέαρ, χρίσις
Αλείβω ή αλείφω, χρίω
Αλλάζω, άλλάσσω
Αλλάζω άραγμα, μεθορμίζω
Αλλάζω ρότα, μετοιακίζω
Αλυσίδα, άλυσις
αμπάνι γέρι, άλίμενον
αμπάσο, χαμηλον
αμπάρι, κύτος
αμπαρτζής, κυτωρός
αμπαντοννάρω, εγκαταλείπω
ανάβω, άπτω
αναγκαίο, ευμάρεια, ρινωτηρία
ανεβάζω στον τόπο, μετεωρίζω
αναπλωρίζω, άναπρωρίζω
ανάποδα, όπισθεν
ανάποδη μπούσουλα, άνάστροφος πυξίς

αναφόρι ρεύματος, ανάρρους
ανεβαίνω ποτάμι, άναπλέω
ανέλο, δακτύλιος
ανέμη, έξέλικτρον
ανεμοδόχος, άνεμοδόχος
ανεμοζάλη, θύελλα
άνεμος άνάπλωρος, άνάπρωρος
άνεμος αριστερά, άριστερήνεμος
άνεμος δεξιά, δεξιήνεμος
άνεμος κοντράριος, εναντίος
άνεμος Λίψ, Νότος
ανεμόσκαλα, άναβάθρα, κλίμαξ κρεμαστή
ανεμοστρόβιλος, λαίλαψ, σίφων
ανηφόρι ρεύματος, ανάρρους
ανοίγω, ανάγομαι
ανοίγομαι, ανάγομαι
ανοιχτά, προς την θάλασσαν
αντένα, κεραία
αντενοκάταρτα, σφηνίσκοι
αντίπλωρα, αντίπρωρα
αντιμάμαλο, άνταπέδωσις
αξονας, άξων
απάνω, άνω
απερνώ, περώ
απίκο άγκουρα, κάθετος
άπλες, κερούχοι,
απλώνω πανιά, άναπεταννύω
αποθηκάριος, άποθηκοφύλαξ
αποθήκη κουπιών, κωπεών
απόνερα πλοίου, ίχνη
αράζω, όρμίζομαι
αράζω άγκουραν, προσορμίζομαι
αργανέλο, προώστης, όνίσκος
αργάτης, εργάτης
αργολάβος, τροφοδότης
αρέτα, άκανθα
αριά, τροχαλώς
αριβάρω, άφικνούμαι
αριστερόκουπος, άριστερόκωπος
αρκάς, άκρόνηον
αρμαδούρα, σκαλμοδόκη
αρματόνω, έξαρτίζω, εφοπλίζω
αρματωμένο, κατηρτισμένον
αρματωσιά, σκεύη νηός, έξάρτια
αρμενα, έξαρτισμός
αρμενίζω, πλέω
αρμενίζω λασκάδα, εύφορώ
αρμενίζω μπουρίνα, την εγγυτάτην
αρμενίζω με πανιά, ίστιοδρομώ
αρμενίζω χυτά, κατά φοράν
αρμενίζω πρύμα, ούρίως
αρμενισιά, ιστιοδρομία
άρμενο, άρμενον
αρμίδι, σχοινίδιον κόρακος
αρμπουρέτο, στηλις
αρμπουρέτο πικιού, παραστήλιον
αρμπουρίζω, Ιστοθετώ

αρμπουρίζω τα κουπιά, όρθω κώπας
άρμπουρο, ιστός ,
άρμπουρο μέσης, μεγάλο, μέγας ιστός
άρμπουρο πρύμης, ιστός επίδρομου
αρμύς, αρμός
α ρόδου στέκω, άποσαλεύω
αρσενικά βελόνια, θοιροί
αρχηγός κόφας, ίσταρχος
άσος, άκροτρόπιον
αστραγαλιές, αστράγαλοι
ατμοφράχτης, ρυθμιστής
ατμοσωλήνες, άτμαγωγοί
αυλάκι (ραγούλου), αύλαξ καρύου
αυτιά, ώτια
αχτίνες ρόδας, κνημιαί
αψηλά πλοίου, έξαλα.

B

Βαγένι, βυτίον
Βάζια, ολκοί
Βάζω πλώρη, επιβάλλω
B. απάνω, αναρτώ
B. κασάνια, κρατώ
B. πανί, έκπεταννύω
B. πανιά, προσθέτω ιστία
Βάθος, βυθός, βάθος
Βάλλω κορδόνι, παρεμβάλλω
βάλλω σκουλαρίκι, τροπόω
βάλλω στον τόπο του, εύθετίζω
Βαπόρι, άτμόπλοιοι
βαπόρι μέ φτερό, έλικοφόρον
βαπόρι μέ ρόδες, τροχοφόρον
βαπόρι ρεμουλκιαδόρος, ρυμουλκόν
βαπόρι φαγάνας, άτμοφορτηγίς, κάνθαρος
βαρδαβέλλα, ίστιούχος
βαρδαλάντσες, λεμβούχοι
Βαρδαμάς, παλαμήθρα, δακτυλήθρα
Βαρδαμάννες, χειραγωγοί
Βαρδαμάννες της τέντας, σκηνούχοι
Βαρδάρω, προφυλάσσω
Βαρδαφός, προώστης
Βάρδια, σκοπός
Βάρδια, οί επί της υπηρεσίας
Βαρελάδικο, καδοποιείον
Βαρελάς, καδοποιός
Βαρέλι, βυτίον
Βαρόμετρο, βαρόμετρον
Βάρκα, εφόλκιον ή λέμβος
Βάρκα μεγάλη, άκατος
Βάρκα μικρή, άκάτιον
Βάρκα πέραμα, πορθμείον
Βάρκα καπετάνιου, κέλης
Βάρκα της φωτιάς, πυρσωρίς
Βάρκα μέ 3 λατίνια, λάτις πεντάρμενος
Βάρκα μέ 2 λατίνια, λάτις τριάρμενος

Βάρκα λατίνι, λάτις ακάτιος
Βάρκα μέ 2 πέννες, ώτοειδής ή τετράρμενος
Βάρκα πέννα, ώτοειδής ακάτιος
Βάρκα μέ 2 μπούμες, έπιδρομις
Βάρκα κότερο, κερκίς
Βάρκα μέ 2 ψάθες, διψίαθος
Βάρκα ψάθα, ψίαθος
Βάρκα αλλά μαλτέζα, σακκολέφη ή Μελιτταία
Βαρκάρης, εφολκίτης, λεμβούχος, λέμβαρχος, πορθμεύς
Βάση μηχανής, βάσις
Βάσταγμα, αντοχή, κράτησις
Βαστώ, αντέχω, κρατώ, τηρώ
Βαστώ απάνω, απάγω ή οιάκίζω
Βαστώ ρότα, τηρώ πορείαν
Βαστώ σοκάρο, απολαμβάνω
Βαστώ πλώρη, επέχω
Βαστώ τά όρτσα, πλαγιάζω πλοίον
Βαστώ τιμόνι, οιάκίζω
Βατσέλο, κατάφρακτον
Βγάζω όξω, εξαίρω
Βγάζω το πλοίο στο πέλαγος, εξανάγω
Βγαίνω από λιμάνι, έκπλέω
Βγάλτης (καιρός), εκπνέων
Βεγκάλα, πυρσός (πυροτέχν.)
Βελλαστράλια, προίστια
Βελόνια, θοιροι
Βέντα μπαστουνιού, επίτονοι
Βέντα ράντας, πρόδρομοι
Βέργα πινών, ράβδος
Βέργα στρογγυλή, βακτηρία
Βερέμι, παρεντομή, λόξευσις
Βερέμι στρογγυλό, καμπή
Βέτα, άκρα
Βιάρω, Ιχνογραφώ
Βίδα, κοχλίας
Βιδολόγι, κοχλιοστρόφιον
Βιδολογος, κοχλιοστρόφιον
Βιντάριο, βιβλίον απογραφής
Βίντσι, βαρούλκον, γερανός
Βιράρω αργάτη, στρέφω
Βιράρω μπόμπα, άπαίρω
Βιράρω παλάγκο, παρέλκω ή σπάω
Βίστα λόγκα, διόπτρα ή τηλεσκόπιον
Βλαμμένο, ναύθορον
Βογάρω, εκκινώ, ενεργώ
Βολεύω, επισκεύαζω
Βολεύω σκοινί, σπειρώ
Βόλτα αργάτη, στροφή
Βόλτα μπαμπά, κιονόδεσις
Βόλτα πλοίου, διαδρομή
Βόλτα. δίνω, κionoδετώ
Βολτατζάρω, διαδρομώ
Βουβό, δρύοχος
Βουλιάζω, βυθίζομαι, καταποντίζω
Βουρλιά, σχοινίον σπάρτινον
Βουτώ, βυθίζομαι, καταδύομαι
Βουτιά, κατάδυσις

Βρατσέρα, γαυλιν
Βρεχάμενα πλοίου, ύφαλα
Βρίκι ή μπρίκι, πάρων
Βρίσκω κάτω, ψαύω τον πυθμένα
Βυντίνα, βυτίνη.

Γ

Γαβάρα, μυοδρόμων
Γάβρια, αμείβων, ίστοθέτης, συγκύπτης
Γαδουρόκομπος, ονόκομβος
Γαλέτα, διπυρίτης, επίμηλον σημαίας
Γαντζιέρης, πρόκωπος
Γάντζος βάρκας, κοντός
Γ. αλυσίδας, άγκυστρον
Γαντζόνω, άγκυρίζω, άγκυστρόνω
Γαντζωτός μακαράς, κορακωτός τρόχιλος
Γάπια, δόλων [χιλος
Γαπιέρης, θωρακίτης
Γαρλίνο, δίπλοκον σχοινίον
Γαρμπής, λίψ, Ν Δ.
Γάσα, άγκύλη
Γάφα, αρπάγη
Γκούσα, κράσπεδο ν
Γδύνω, γυμνώ
Γεμάτα, κατά φοράν
Γεμίζω, πληρώ
Γεμίζω τα κανιά, έπιτρέπω.
Γεμίζω θάλασσα, θαλασσούμαι
Γεμίζω τα ξάρτια, εντείνω
Γεμίζω τους στάντζους, προτονίζω
Γεμίζω ώς τα μπούνια, ύπερπληρώ
Γεμιτζής, ναύτης
Γεντέκι, ασκός
Γεντέκι τραβώ, έλκω πλοίον
Γερανός, γεράνι, γερανός
Γερδέλι, κάδος
Γερνέ, σταθερώς
Γέρνω πλοίον, τοιχίζω, έγκλίνω
Γέρνω για καρνάρισμα, τροπίζω
γέρσιμο, κλίσις
γέφυρα, εξέδρα (πλοίου)
γιαλιά κουβέρτας, άναφωτίδες
γιαλιά μπάντας, παραφωτίδες
γιαμπάνι-γέρι, άλίμενον
γιατσάρω, ελκω ισχυρώς
γιαλός, ακτή ή παραλία ή αιγιαλος
γιόμα, γεύμα
γιωτ, θαλαμηγόν
γιου—γιού, έφόλκιον
γκιοστέκι, άντηρίς
γκιοστέκι μαίστρας, έπίτονος
γλίζα, ημιόλιον
γλήγορα, ολοταχώς
γλώσσα (γης στη θάλασσα), χερσόνησος
γολέτα, μυοπάρων
γολετόμπρικο, μυοπάρων

γούμενα, κάμηλος, κάλως
γουμενιά, στάδιον
γουργούλα κουπιού, ουράδιον, έλιξ
γοφός, ισχίον
γραμμή (μπούσουλα), γραμμή
γραντί, λώμα, αντίτονον
γραντολογώ, λωματίζω
γρέγος, μέσης, ΒΑ
γρεγολεβάντες, μεσαπηλιώτης, ΑΒΑ
γρεγοτραμουντάν. μεσοβορρας,ΒΑΒ
γρεγουλίζει, κλίνει προς ανατολάς
γρετίδικο, αύτοσχέδιον, προσωρινον
γριλλος, ελιξ
γρυπος, γρίπος, δίκτυον
γριζόλα, πυξιδοθήκη
γιάρδα, υάρδα,3 ποδ. Αγγλ.
γυρίζω όρτσα, αναστρέφω
Γυρίζω μπότζα, ποδιστά, υποστρέφω
Γυριστό κλειδί, στρεπτήρ,
Γυρνώ, αναστρέφω
Γύφτος, σιδερεύς
Γωνία, γωνία

Δ

Δάγκαμα, σφήνωσις
Δάχτυλος, δάκτυλος, 1/12 Άγγλ.
Δείχτης, δείκτης [ποδ.
Δέλτα παρκέτα, δελτωτον
Δεμένο μέ λεντία, πλαγιόδετον
Δεμένο μαζί, άμφίδετον
Δεν προφθάνω νερά, ύπεραντλούμαι
Δεν τα πέρνω απάνω μου, αστοχώ
Δένω μαζή, συνάπτω
Δένω αγκουρα, αγκυροδετώ
Δένω στήν πρύμη, άναδένω
Δένω στήν αντένα, άναδένω
Δένω τήν μορόζα, άκροδετώ
Δένω απάνω, έπιδένω
Δένω μέ λεντία, πλαγιοδετώ
Δένω μούδα, ντριτσαρόλια, σειροδετώ
Δένω μπαρμπαρέσα, ουροδετώ
Λ. τριγύρω, περιάπτω
Δένω σχοινί, καθάπτω
Δεξιόκουπος, δεξιόκωπος
Δέσιμον πανιού, άναδέτης, ενδέτης,
Δέσιμον σολόγκου, κρικόδεσμος
Δέσιμον μπίντας, κιονόδεσμος
Δέσιμον λαπάτσας, συμβολον
Δέσιμον σκότας, ποδόδεσμος
Δεσπέντσα, ένθέμιον
Δέστρες, δέστρα [πλοίαρχος
Δεύτερος, (καπετάνιος) ύπαρχος, ύπο-
Διαφορά μπούσουλα, παραλλαγή
Δικάταρτο, δίστηλον, δίιστον
Δίνω στα πρύμα, παραδίδω
Δίνω στα όρτσα, επιδίδω

Δίνω φωτιά, έπικαίω
Διπλός (μακαράς), διπλούς
Διπόντες, δίκροτον
Δίφυλλα πορτέλλα, δικλείδας
Δίχτυ, δίκτυον ή σαγήνη
δοιάκι, οιάξ
Δόκιμος, δόκιμος άξιωματικός Ναυτικού
Δόντι άγκουρας, άκρόνυχον
Δόντι αντένας, οδούς
Δόντι σκάτσας, τóρμος
Δουλειά, εργασία
Δουλεύω, εργάζομαι
Δουλεύω τα πανιά, επιτρέπω
Δρόμος, ταχύτης
Δρόμος πλοίου πορεία.

Ε

Εγι α μόλα ! εία μάλα !
Έγχα λέσα ! εια ώ !
Εγρετίδικος, αφαιρετός
Έδρα, έδρα
Έλικας, έλιξ
Έμπλεξε, περιεπλάκη
Έμπλωρο, κατά πώραν
Εμπορικό καράβι, πλοίον έμπορικόν
Έμπουλο, εμβολον
Εμπρός, πρόσω
Έμπρός μέ δύναμι, ολοταχώς
Έμπρυμο, κατά πρυμναν
Έξέντριξ, έκκεντρα
Έπίκουπος, επίκωπος
Εργολάβος, τροφοδότης
Εργοστάσιο, συνεργείον
Ερχομός, κατάπλους, άφιξις
Ευρίσκω κάτω, ψάύω, πτερνοκοπώ
Έχτίμησι, άναμέτρησις
Έχω πλώρη, επέχω.

Ζ

Ζάφτι κάνω, χαρίζομαι, κατισχύω
Ζεργίνα, κυλιστήριον
Ζημία, βλάβη
Ζόρι, βία, δυναμεις
Ζουμπάς ή ζομπάς, ήλωθητήρ
Ζουνάρι βάρκας, υπόζωμα
Ζουνάρι κουπαστής, περιτόνεον
Ζουρλοί, στέλματα
Ζύγι, στάθμισμα
Ζυγόνω, προσγειώ
Ζυγώνω τó να μέ τάλλο, παραβάλλω
Ζωνάρι, ζώστρα, (βλ. ζουνάρι).

Η

Ηλιοστάσιο, ήλιοστάσιον
Ημερη θάλασσα, γαληνιαία
Ημερώνει ό καιρός, πραύνεται, κοπάζει
Ήσυχος καιρός, νηνεμία.

Θ

Θαλασσομάχος, θαλασσομάχος
Θαλασσόνω, θαλασσώω
Θελιά, θηλιά, βρόχος
Θερμαστάδες, θέρμασται
Θερμόμετρο, θερμόμετρον
Θεωρία, θεωρία
Θηκάρι, φηκάρι, διπλωτόν
Θηλικά βελόνια, γομφώσεις
Θύρες (ντέντας), παρασκήνια
Θωρακωτό, θωρηκτόν.

Ι

Ιντζα, δάκτυλος, 1/12 Άγγλ. ποδός
ισάρισμα, έπαρμα
ισάρω, αίρω
Ισάρω βάρκα, άνακρεμώ
Ισάρω πανί, έπαίρω ιστίον
Ισάρω σημαία, άναπετώ
Ισαρω αγκουρα, έπικρεμώ, άπαίρω
Ισια γραμμή, ευθεία
Ισιο καράβι, ,εύθετον
Ισια δεμένη λιγαδούρα, πλατύδεσμος
Ισκα, έναυσμα, μύκης.

Κ

Καβαλλικευω ξέρα, προσαράσσω
Καβαλλουρίκι, έπιρραφή
Καβαντζάρω, παραλλάσσω
Καβίλια, κέστρα
Καβίλια. σκοινιου, μύουρον
Καβολάργανο, περίτροχον
Κάβος στερηάς, άκρωτήριο
Κάβος σκοινιού, άκρα
Καβοσούλτος, καβοσύρτης, άκροσυρτης
Καδένα, άλυσις
Κάδδος, κάδδιχος, κάδδος
Καζάνι, λέβης
Καθίζω, έξοκέλλω, καθίζω
Καιρός, άνεμος
Καιρός κοντράριος, ενάντιος
Καιρός μπούσουλα, ρόμβος
Καιρός στην μπάντα, πλάγιος
Καιρός πρύμος, ούριος
Καλάρισμα νερών, διαρροή
Καλάρισμα διχτύων, δικτυεία
Καλάρω, άφήμι
Καλάρω νερά, διαρρέω
Καλάρω πανία, ποδόω
Καλάρω τράτα, δυκτυοβολώ
Καλαφάτης, διανάκτης
Καλαφάτισμα, διάναξις
Κάλμα, γαλήνη
Καλοκαίρι, θέρος
Καλοκαιρινά πανιά, θερινά ιστία
Καλουμάρισμα, κάθεμα

Καλουμάρω, καθίημι
Καλούμο, έκταμα
Καλούπι, τύπος
Κάμαρα, θάλαμος
Καμαρί, θαλαμίσκος
Καμάρια, ζυγά
Καμαρίνο, εξέδρα, υπόστεγον
Καμαρότος, θαλαμηπόλος
Καμπάρα, μυοπάρων
Καμπίνα, θάλαμος -
Καμπούνι, πρόστεγον
Κάμω, κάνω γύρο, κάμπτω
Κάμω βόλτες, διαδρομέω
Κάμω νερά, διαρρέω
Κάμω πανιά, έκπεταννύω
Κάμω ακόμα πανιά, προστίθημι ιστία
Κάμω τέντες, υπερτείνω σκηνάς
Κάμω πινέλο άγκουρα, έπικρεμώ
Κάμω σινιάλο, σημαίνω
Καμπανέλι, κιονίσκος
Κάνα ναυπηγική, Κάνα 1 πους Άγγλ.
Κάνα Μαλτέζικη, Κάνα Μελίτης 7 ποδ. Άγγλ.
Καννάβι, κάνναβις
Κανάλι ή στενό, πέρασμα
Κανάλι ράγουλου, αύλαξ καρύου
Κανάτι, κώθων
Κανόνι, τηλεβόλον, μυδροβόλον
Κάνουλα, κρουνός
Καντηλίτσα, υπέρα, κρεμάθρα
Καπάκι, πώμα
Καπάκι. αμπαριού, καθέκτης
Καπελλαδούρα, τράχηλος
Καπελλάρω, τραχηλώ
Καπέλλωμα, τραχήλωμα
Καπετάνιος, πλοίαρχος
Καπλαμάς, πρόσθετον
Καπλαντίζω, προσθέτω
Καπόνια, επωτίδες
Καπονιάρω, έπωτίζω
Καπονόβετες, σχοινίον συσπάστου
Καπουτσίνος, άναστολεύς
Καραβιά, ναυστόλημα
Καράβι, πλοίον
Καράβι Βασιλικό, πλοίον Πολεμ. Ναυτ.
Καράβι με κουπιά, κωπήρες ή κωπήλατον
Καράβι μέ πανιά, ιστιοφόρον
Καράβι μέ ατμό, άτμόπλοιον
Καραβοκύρης, κυβερνήτης, πλοίαρχος
Καράβολας, στρόφυγξ, κοχλίας
Καραβοτσακίζομαι, ναυαγώ
Καραβοτσάκισμα, ναυάγιον
Καράβωμα, εσοχή
Καραμάνι, κριός
Καραμουσέλι, σύνδεσμος
Καραντί, σάλος, θαλασσοταραχή
Καραντίνα, κάθαρσις
Καρατέλα, ύδροδοχεία

Κάρβουνα, άνθρακες
Κάρβουνα βαποριού, γαιάνθρακες
Κάρβουνα πέρνω, άνθρακεύω
Καρβουνιέρα, προτονις
Καρβουνιάριδες, ανθρακείς
Κάργα, έλκυθρα
Καργάρισμα πλοίου, κατάκλισις
Καργάρω, κατακλίνω
Καργέλι, χαλαστήριον
Καρένα, καρίνα, τρόπις
Καρνάγιο, τροπιστήριον, πακτητήριον
Καρενάρω, τροπίζω
Καρλίνο, δίπλοκον
Καρνέρι, συρτής
Κάρτα, ρόμβος, τέταρτον
Καρτέρι, τετράς, αναμονή
Καρτίνι, τεταρτορόμβιον
Καρύδι, κάρυον
Καρυδόκομπος, καρυόκομ βος
Καρφί, ήλος
Καρφιά καζανιού, κοινωμάτια
Καρψόνω, προστηλώ
Κάσα, χρηματοκιβώτιον
Κάσαρο, έπίστεγον
Κασκαβάλι, έφηλις σχαστήριον
Καστάνια βάζω, κρατώ
Καστανιόλα, κατοχεύς, κατακλείς
Καταβέλονα, ούρίως
Κατεβάζω τσιμπούκι, κατάγω
Κατεβάζω βάρκα, χαλώ
Κατεβάζω κατάρτι, αφοπλίζω
Κατακέφαλη γραμμή, κάθετος
Καταρτάς, ιστούχος
Κατάρτι, ιστός
Κατάπρυμα, ουρίως
Κατραμόνω, κεδρώ
Κατραμωμένο, κεδρωτον
Κατράς, κατράμι, κεδρία
Κατρέφτης, κάτοπτρον
Κατρέφτης μεγάλος, μέγα κάτοπτρον
Κατρέφτης της βάρκας, άβαξ
Κατσαβίδι, κοχλιοστρόφιον
Κατσάρω, έλκω
Κάτσα μαζί !, σύνελκε !
Κατώφλι, ουδός, κατώφλιον
Καψόξυλα, καύσιμα
Καφάσι, δικτυωτον
Κέρατο (σινιάλο), χελιδόνιον
Κερεστές, ξυλεία
Κετσές, πίλημα
Κεφαλάρι, κορυφή
Κεφάλια πλοίου, άκρόνηα
Κεφάλια αργάτη, τύμπανα
Κεφάλια τιμονιού, πηδόκρανα ,
Κίκι, κέλης
Κιλό, μέτρον σίτου δκ. 20 περίπου
Κινώ, εκκινώ

Κιορμπαστούνι, θαλασσομάχος
Κιοσελές, βύρσα
Κιοσελές κουπιών, άσκωμα
Κιούπια καζανιού, αυλοί
Κλάν, στυπαιοθλίπτης
Κλειδί, καραστάτης
Κλειδί γυριστό, στρεπτήρ Κ. (ίλυσίδας, άμμα, κρι.κο.;
Κλειδί αλυσίδα, άγκύλιον
Κλειδί κόφας, έπιζυγίς
Κλειδόνω, συγκρικώ
Κλίσι μαγνήτη, άπόκλisis
Κλωστή, ράμμα,
Κόβω τ' άρμπουρα, αποκόπτω
Κοιμισμένο καράβι, κατάκλιτον
Κολαούζος, μήτρα και πρόσκοπος
Κολατσιό, πρόγευμα
Κολατσίζω, προγευματίζω
Κολοβός (πλώρης ή πρύμης), κολοβός
Κολόμπα, στηλís,
Κολομπύρι, λαιμός
Κόλπο, κτύπημα, βλάβη
Κολυμπώ, νήχομαι, κολυμβώ
Κολύμπι, κολύμβημα
Κολώνα, στήλη, ιστός, κύων
Κόμπος, σύνδεσμος, άμμα
Κόμπος παρκέτας,
κόμβος δρομόμετρου
Κοντάρια μουσαμά, παραστάται
Κοντάρια Γάντζου, κοντοί
Κονταίνω ξάρτι, αναλαμβάνω
Κοντάρι, κοντός
Κοντέντσα, ψυγείον
Κόντρας, σίπαρος
Κόντρα κουρτελατσίνια, παρασιπάρια
Κόντρα καρένα, χέλυσμα
Κόντρα μέντζα, παράμεσα
Κόντρα μπαστούνι, έπιδορατίς
Κόντρα μουστάκια, πορπήναι
Κόντρα μαντάρι, παρυπέρα
Κόντρα στίγκοι, παρασυστολείς
Κόντρα μπράτσο, παρολκος
Κόντρα φλόκος, πρόθοος
Κοντραστάρω, παροξύνω, συναμιλ λώμαι
Κοντρίνι, επισιπάριον
Κόπιτσα, πόρπη
Κοραδούρος, υπόστρωμα
κοράκι, στείρα, στήμα
Κορβέτο, δρόμων
Κορδέλλα, ταινία (μέτρον)
Κορδόνι, κώλον
Κόρκωμο ή κούρκουμο, μήρυμμα
κορνίζα, κορωνίς
κορφος, κόλπος
κορφός, σχοινίον μάλλινον
κοστιέρα, έπάκτιον
κότερο, κέρκουρος
κοτσάρω, έναπτω

κότσι, γόνυ
κουάρτα, τέταρτον
κουαρτίни, τεταρτορόμβιον
κουβέρτα, κατάστρωμα
κουβούσι, κάθοδος
κουζίνα, μαγειρείον
κουζινέτα, τριβείς
κουκέτες, άγκλίματα
κουλούρα, σωσίβιον
κουλούρι, σπείραμα ή κολλύριον
κουμπασιέρα, διαβητοθήκη
κουμπάσσο, διαβήτη
κούνια, αιώρα
κούνιο, ενθετον
κουντράστο, διένεξις, άμιλλα
Κούντουλα (βάρκα), δίπρωρος, κρε μαστή
κουντρινέλια, έπισιπάρια
κουπάδες, έρέται
κουπαστη πλοίου, περιτόνεον
κουπαστή βάρκας, έπισκαλμής
κουπαστή με τρύπες, κωπητήρ
κουπιά, κώπαι
κουπιά των τροχών, πτερά
κουπιών αποθήκη, κωπεών
κουρζέτες καί Κρουζέτες, δίζυγα
κουρζετάδο πλοίο, άθωράκωτον
κουρζέτο, ζυγοδόκη
κουρτελάτσα, παραδολώνιον
κουρτελάτσες, παρίστια
κουρτελατσίνι, παραφωσώνιον
κουτούκι, δέτης
κούτσα πικιού, γνάθος
κούτσα μπούμας, γναθία
κούτσες, δικρόαι
κουφάρι, σκάφος, σκελετός
κουφοσμήλι, κοπτήρ, κοπίς
κόφα, θωράκιον
κοφάδο, θωρακωτόν
κοφας τρύπες, διαπήγματα
Κρεμάμενα σκοινιά, ξάρτια
Κρεμαστός μπούσουλας, πυξίς κρε μαστή
Κρίκος, κρέξ (
Κρουζάρω, διαδένω
Κύλιντρα, κύλινδροι
Κωλόνω, υποχωρώ, ανακρούω, άναποδίζω
Κωπηλάτης, έρέτης.

Λ

Λαγκέτα, έρκάνη, φραγμός
Λαγουδέρα, οίαξ
Λαδικό, λιπαντήριον
Λαιμός, ισθμός, στένωμα
Λάμα σιδερένια, σιδηρέλασμα
Λαμαρίνα, έλασμα
Λάμνω, έλκω, έλαύνω
Λ. ανάποδα, ανακρούω

Λάμπα, λαμπτήρ
Λαναρίζω, εριθεύω
Λαντζάνα, ρίμα
Λάντσο, προπέτεια
Λαπάτσες, άμβολα
Λασκάδα, αρμενίζω, έφορεύω
Λασκάρω αργάτη, αναστρέφω
Λ. σκοινί, χαλαρώ, παρεώ
Λατίνι, τρίγωνον, λατίνιον
Λεβάντες, άπηλιώτης
Λεβάρω, ελκω, αίρω
Λειαγεριά, νηνεμία
Λειψό, έλλειπες
Λεντία, πλαγιοδέται
Λιανός, λεπτός
Λιγαδούρα, δετηρία, επίδεσμος
Λιγαούρα τσαπράζι, στραγγαλόδεσμος
Λιμάνι, λιμήν τα
Λιμπάρω, άποφορτόω
Λίμπος, άποφορτίς
Λίσσο, λείον
Λόβερ, έπιδρομής
Λόρδικο πλοίο, θαλαμηγόν
Λοστρόμος, ναύκληρος
Λουρίδα, λωρίς
Λουνάρισμα, σιμότης
Λύνω-ομαι, παραλύω, έκλύω-ομαι
Λύχνος, φρυκτός, λύχνος.

M

Μάγερας, μάγειρος, εο/αρεύς
Μαγνίτης, μαγνίτης
Μάγουλα, παρειαί
Μ. κολώνας, έπιομίδες
Μαγγιόρα πανιά, μείζονα ιστία
Μαγκάρω, σφάλλω
Μ. βόλτα στον αργάτη, έλαττόνω
Μ. πανιά, έλαττόνω ιστία
Μαδέρι, έπηγκενής
Μαζόνω σκοινί, σπειρώ
Μ. πανί, πτύσσω
Μαϊνάρω, χαλώ, αναστρέφω
Μαϊστρα, μεγίστη
Μαϊστραλίζει μπούσουλας, κλίνει προς Δ.
Μαϊστρος, Σκίρων
Μαϊστροτραμουντάνα, σκιρωνοβορράς ΒΔ.
Μακαράς, τρόχιλος
μακαράς μέ φτέρνα, τρόχιλος υπόστερνος
μακαράς μονός, τρόχιλος άπλούς
μακαράς διπλός, τριπλός, τρόχιλος διπλούς, τρι-
μακαράς τριπλός, τρόχιλος τρι πλους
μακαράς μέ σκουλαρίκι, τρόχιλος. τροπωτός
μακαράς μέ σίδερο, τρόχιλος σιδηρόδετος
Μακαριτζίδικο, τροχιλοποιείον
Μάκενα, (βλέπε) μηχανή
Μάκρος, μήκος

Μαλτσίνα, ίστοθέτης
Μαναβέλα, σκυτάλη, μανέλα
Μάνικα, σωλήν
Μάννα (παλάγκου), αρχή
Μανούρα (πλοίου), εφοπλισμός
Μανουρα εργασίας, χειρισμός —
Μαντάρι, υπέρα
Μαντέμια σαβούρας, σόλοι
Μαντιζέλα, έκφοροι
Μαντίκια, κεροίακες
Μαντοκαμπάνα, έπισύσπαστον
Μαντοπόδαρο, κρεμαστήρ
Μάντος, πολύσπαστον
Μάντος πεσκαδούρου, μασχαλιστήρ
Μαούνα, φορτίς ή φορτηγίς
Μαούνα. φαγάνας, κάνθαρος
Μάπα, πόρπη
Μαραβίλια, επάρτης ή ένθετης
Μαραγκόδεμα, ξυλόδεσμος
Μαραγκός, ξυλουργος
Μαραφούντι, .παραθέτης
Μαργαριτάρι μπούσουλα, αχάτης
Μαρνέρος, ναύτης
Μάσκα, παρειά
Μασκάδο, εύρυ
Μαστέλλο, κάδος
Ματίζω, συνάπτω ή άμματίζω
Μάτισμα, ματισιά ή συνάμμα
Ματσαπλί, σύρτης
Ματσαπλί. σχιστό, λυκίσκος
Ματσόλα, καλοσφύρα
Μέ δρόμον, ήμιταχώς
Μέντζα, μέσοι
Μετζα βόλτα, ήμίδεσμος
Μετζάνα, ιστός επιδρόμου
Μετζάστρα σημαία, μεσίστιος, πένθιμος
Μενούτο παλαίστρας, μοιρογνωμόνιον
Μενούτο. παρκέτας, άμμωτόν
Μερεμετίζω, έπισκευάζω
Μέρος ονόματος πλοίου, άσπιδίσκη
Μεσιακή τέντα, μεσαία σκηνή
Μετζαρόλι, άμμωτόν
Μηδενικό, αφετηρία
Μηχανή μέ ατμό, άτμομηχανή
Μ. μέ έλικά, έλικοφόρος
μηχανή μέ ίσια κίνηση, εύθυκίνητος
μηχανή μέ 2 κύλιντρα, δικύλινδρος
μηχανή μέ μπαλάντζες, ένζυγος
μηχανή μέ ρόδες, τροχήλατος
μηχανή που φουντάρει, άγκυροβόλος
Μηχανής κτίριο, μηχανοστάσιον
Μηχανικός, μηχανικός
Μικροσκόπιο, μικροσκόπιον
Μίλι, μίλιον ναυτικόν 1852 μέτρα
Μίλι πού τρέξαμε, διάρμα
Μίλι της παρκέτας, κόμβος
Μιντάρω ξάρτι, αναλαμβάνω

Μιρλίνω, μέρμιθος
Μισεμός, ἀναχώρησις
Μισόκαρτα, ἡμιρόμβιον
Μοίρες, μοίραι
Μολαρισμένο πανί, ἀνετον ιστίον
Μολάρω, διαλύω, ἀφίημι
μολάρω ἀκρη, ἀκραφετώ
μολάρω περ ὅκιο, ἀκραφετώ
μολάρω κουπιά, ἑάω ἢ αἰφίημι
μολάρω μούδες, λύω σειράς
μολάρω πανιά, ἀνίημι
Μόλος, βραχιῶν προκυμαίας
Μολύβι, μόλυβδος
Μονοκάταρτο, μονόστηλον
Μορόζες, ακρόδια
Μούδες, ἐπιρράματα ἢ σειραί
Μουδαρισμένο, σειρόδετον
Μουδάρω, σειροδετώ
Μουνουβέλο, βαρούλκον, γερανός
Μουράγιο, προκυμαία
Μούρες, πρόποδες
Μούρες τρίγκου, ποδωτήρες
Μουρέλο, ἐμβολον
Μούρσος, υποστάτης
Μουρσελάρω ἀκτηριάζω,
Μουσαμάς, ὀθόνη
Μουσαμας μπάντας, παράρρυμα
Μουσαμάς της καθαριστής, ὑπόβλημα
Μουστάκι, ὑπήνη
Μούτσος, ναυτόπαις
Μπαγέτο, πλεκτον, ρίπος
Μπαγέτο. βάρκας, ζώνη
Μπαγκέτες, θρανία
Μπάγκοι βάρκας, σέλματα
Μ. πανιών, παρασκευαστήρια
Μπαζάρω, φιλώ, εμβάζω
Μπαζαρίνα, μοχλός
Μπαίνω, εισπλέω
Μπαίνω. στο λιμάνι, ελλιμενίζομαι
Μπαινω. στήν ντάνα, στοιχίζομαι
Μπακίρι, χαλκός
Μπακιρόνω, χαλκώ
Μπακίρωμα, ἐπιχάλκωσις
Μπαλαούρος, σχοιναποθήκη
Μπαλέστρα, δικάτοπτρον
Μπαλόνω, επιδιορθώ
Μπάλωμα, επιδιόρθωσις
Μπαμπάδες, συστάται
Μπαμπάδες γούμενας, κίονες
Μπαμπαδέλια, ποδοδέται
Μπαμπαέλια. ξύλινα, σταμινάρια
Μπάνιος, ποδίσκος
Μπάντα, πλευρά
Μπάντου, πάντη (αφίνω)
Μπάρρα, σύρτης
Μπαρκάρω, Επιβαίνω
Μπαρκάρισμα, ἐπιβίβασις

Μπάρκο, μυοδρόμων
Μπάρκο. μπέστια, ήμιμυοδρόμων
Μπαρμπαρέσα, ουρόδεσμος, ἀπολάβειον
Μπαρούμα, πεισμάτιον
Μπαρούτι, πυρίτις
Μπάσι, περίσσευμα
Μπάσιμο, εσοχή
Μπαστέκα, έντροχος
Μπαστιγάγιο, πρόσθετον
Μπαστούνι, δοράτιον
Μπατάρω, αναστρέφω, έξισώ
Μπατάρισμα, αναστροφή, έξίσωσις
Μπάτης, εισπνέων (άνεμος)
Μπατικουλος, άνάγουσα
Μπαφίγκος, φώσων
Μπαχαρία, αυρα
Μπείλιδικο, βασιλικόν
Μπελού, σακκολέφη
Μπεντένι, μέσον
Μπερδεύω, περιπλέκω
Μπερντέδες τέντας, παρασκήνια
Μπιαντές, κέλης
Μπιγότα, λοβός
Μπικεριές, διαδοκίδες
Μπίμπιλο, στηλιδωτόν
Μπίντες, σειραι
Μπλέκω, περιπλέκω
Μπογιά, βαφή
Μπόμπα, βαρούλκον
Μπομπάρδα, λιβυρνίς
Μπομπρέσο, πρόβολος
Μπόρα, ύετός ραγδαίος, λαίλαψ
Μπόσικα, ανωφελή, αδύνατα
Μπόσικα. παίρνω, συνάγω
Μπόσικα. κρατώ, απολαμβάνω
Μπος[ι]κάρω, χαλαρώ
Μπότζα ή ποτζα, υπο τον άνεμον
Μπότζι, σάλος ή νεύστασις
Μποτζαρει (επί πλοίου), διατοιχίζει
Μποτσάρω, εχματίζω, δεσμεύω
Μ. σκοινιά, άλληλοδετώ
Μποτσέλα βάρκας, εχμάτια
Μπάτσος, έχμα
Μπάτσος άγκουρας, άγκυροδέτης
Μπάτσος καπονιού, κεφαλοδέτης
Μπάτσος νυχιών, ονυχοδέτης
Μπάτσος τσιμπουκίου, οχευς
Μπάτσος τιμονιού, ζευκτηρία
Μπουγάζι, πέρασμα, πορθμός
Μπουγέλο, κάδδος
Μπούγιο, δέσμη, όγκος
Μπούκα λιμανιού, είσοδος, είσπλους
Μ. κανονιού, στόμιον τηλεβόλου
Μπουκουρέλο, ραφή, συρραφή
Μπούμα, επίδρομος
Μπουνάτσα, γαλήνη, νηνεμία
Μπούνια, εύδιαίοι

Μπουνιές, θριοί, ποδεώνες
Μπουντέλια, στηλίσκοι
Μπουράσκα, καταιγίς
Μπουργού, τρύπανος
Μπουργουτζής, τρυπανητής
Μπούρδος, τοίχος
Μπούρδα, σάκκος
Μπουρίνα, εγγυτάτη –
Μπουρίνι, σφοδρός άνεμος καταιγίς
Μπουρλότο, πυρπολικόν
Μπούσουλας, πυξίς
Μ. άζιμουθικός, διοπτηρία
Μ. πορείας, εύθυντηρία
Μπουταφόρα, ολκός
Μπράντες, αιώραι
Μπράτσο, ολκός
Μπρατσάρω, κερουλκώ
Μ. κόντρα, άντιμεθέλκω
Μ. σταυρό, έγκαρσώ
Μπρατσέρα, γαυλίσ
Μπρατσόλια, αγκώνες
Μπρίκι, πάρων
Μπρούλια, συστολείς
Μπρουλιάρω, συστέλλω
Μυξοί, μυχοί
Μυόμματα, μυόμματα.

N

Νάβε, δρόμων
Νερά πλοίου, ίσαλα
Νεροβάρελλο, υδροφόριον
Νεροκουβαλήτρα βάρκα, υδροφόρος
Νετάρω άγκουρα, ευτρεπίζω
Νέτος, ελεύθερος
Νεύρο μπίντας, νεύρον
Νεώριο, νεώριον, νεώσοικος
Νόζικα, ναυτική μάχαιρα
Νταγιάκι, στήριγμα
Ντάίμα, έξακολουθητικώς
Ντάνα, στοίχος
Ντενσταντεμόρος, στηλόκρανον
Ντεστέκια, άντηρίδες
Ντούκες, σπείραι
Ντουλγκέρης, λεππουργός
Ντράγα, βυθοκόρος
Ντρίτσα κάτσα, ένθεν κάκείθεν
Ντριτσάρω, στρέφω
Ντύματα, ενδύματα
Ντύνω, ενδύω
Νύχια, αγκουρας, όνυχες

Ξ

Ξαίνω, έριθεύω, ξαίνω
Ξαλαφρόνω, κουφίζω,
Ξανά, ανά, πάλιν
Ξανά κάνω σινιάλο, άνασημαίνω

Ξανά κάνω σινιάλο νύχτας, άναπυρσεύω
Ξανά κενουργώνω, άνανεώ
Ξανά πέρνω βόλτα, έπαναστρέφω
Ξανά ρίχνω, έπαναρρίπτω
Ξαρματόνω, άποσκευάζω
Ξαρμάτνων, παρωπλισμένον
Ξαρμπουρίζω, άφιστώ
Ξαρμπούρισμα, άφίστωσις
Ξάρτια, έξάρτια
Ξαρτόδεμα, ξαρτόκομπος, έπιτονόδεσμος
Ξατμίζω, εξάγω τον άτμόν
Ξάτμισμα, εξαγωγή ατμού
Ξεβιράρω, αναστρέφω
Ξεβουλιάζω, άποβυθίζω
Ξεγαντζώνω, άπαγκυρίζω
Ξεγραντολογώ, άπολωματίζω
Ξεδένω, εκλύω
Ξεθυμαίνω, διατείνω
Ξεκαθίζω, άποκαθίζω .
Ξεκάθιαμα, άποκάθισις
Ξεκαπελλάρω, άποτραχηλώ
Ξεκαπελλάρισμα, άποτραχήλωσις
Ξεκαργάρω, άνακλίνω
Ξεκαρφώνω, έξηλώ
Ξεκινώ, εκκινώ
Ξεκλειδώνω άποκρικώ
Ξεκοτσάρω, άφάπτω
Ξεκοτσάρω αγκουρα, άπαγκυρίζω
Ξεμαύζω, έξαμματίζω
Ξεκμπακιρόνω, άπσχαλκώ
Ξεμποτσάριο, άπεχμάζω
Ξεπεσμός, εκπεσμός, έκπτωσις
Ξεπερνώ, έκβάλλω, υπερβάλλω, χύνω
Ξεπέφτω, εκπίπτω
Ξεπέφτω από τήν ρότα, αποκλίνω
Ξέρα, ύφαλος, ίσαλος, έξαλος
Ξεσαβουρόνω, άφερματίζω
Ξεστοιβάζω, άποστοιβάζω
Ξεστρήφω, άνακλώθω
Ξετονίζω, εκτείνω
Ξεφεύγω, αποφεύγω, διαφεύγω
Ξεχύνω, έκχυνω
Ξηλόνω, έξηλώ
Ξορίζομαι, έξοθέομαι
Ξόριασμα, έξώθησις, εκπεσμός
Ξυλάρμενο, άνίστιον
Ξύλο της παρκέτας, δελτωτόν
Ξυλοκάρφι (πείρος), γόμφος.

Ο

Οκίο, οφθαλμός
Ολα τα πανιά, ιστιοφορία
Οξω φλόκος, έπιπρόθοος
Οξω σκάλα, κλίμαξ, άναβάθρα
Οργιά, οργυιά 6 Άγγλ. ποδ.
οργιά μακαρά, ουρά

ορθή γωνιά, ορθή γωνιά
όρτσα, προσηνέμω
όρτσα λα μπάντα, ανάπρωρα
ορτσάρω, προσάγω
όστρια, νότος
οστριασιρόκος, ευρόνοτος, ΝΑ
οστρογάρμπης, λιβόνοτος, ΝΔ
οτάντε, οκτάς ή οκτημόριον
ούγία, ωα, λέγνον.

Π

πάγω άρόδου, προέλκω, εξορμίζομαι
πάγω ομπρός, προχωρώ
πάγω πελάγου, έξανάγω
παίζω τά πανιά, παίζω τά ίστία
παίρνω σοκάρο, απολαμβάνω
παίρνω απάνω, αναλαμβάνω
παίρνω μέσα τήν αντένα, καθαιρώ
παίρνω μ. τήν βάρκα, εντίθημι
παίρνω μ. στο πλοίο, είσέλκω
παίρνω μ. τά κουπιά, άποτίθημι
παίρνω σόπρα, προλαμβάνω
παίρνω κάτω πανί, ύποστέλλω
παίρνω όρτσα βόλτα, αναστρέφω
παίρνω ποδιστά βόλτα, επιδίδω
παίρνω βόλτα, αναστρέφω
παίρνω το πέλαγο, μετεωρίζομαι
παίρνω στο φύλλο, αντιλαμβάνω
Πακοτίλία και μπακοτίλια, προμήθεια
Παλάγκο, σύσπαστον
παλάγκο μέ γάντζο, κορακωτόν
παλάγκο καπονιού, επωτίδιον
παλάγκο μέ ποδάρι, έπαγόμενον
παλάγκο ράντας, κερκόπους
Παλαμάρι, άπόγειον, πείσμα
Παλαμίζω, τροπίζω
Παλινόρουμ, πυξίς παρεκτροπική
Πανί, ίστίον, ύθώνη, πέτασμα
πανί Παρκέτας, πρόμετρον
πανί στράλιου, άναδρομικόν
πανί μέ 2 μούδες, δίσειρον
πανί μέ 3 μ. τρίσειρον
πανί χωρίς μ. άσειρον
Πανιόλο, έπιφράκτης
Πανιών αποθήκη, ιστών
Πάντα, πλευρά
Παντερόλι, άνεμοδείκτης
Παντιέρα, σημαία, (όρα σημαία)
παντιέρα ντονιβέντο, άστατος
Παπαδιά, άβαξ
Παπαφίγκος, φώσων
Παπαφιγκέρης, φωσωνίτης
Παπούτσι άγκουρας, εμβαθρον
παντιέρα γάβριας (τσαρούχι), εμβαθρον
Παραδέρνω, παρακρούω
παρακύλισμα, διατοίχισμα

παρακυλώ, διατοιχώ
παραλλαγή, παραλλαγή, απόκλισις
παράλληλο, παράλληλος, χάραξ ναυτικός
παραμάγερας, παραμάγειρος
παραξάρτες, παρεξάρτια
παραπέτο, δρύφρακτον
Παρατιμονιά παροιάκισις
παρατιμονίζω, παροιακίζω
παρεκτροπή, παρεκτροπή πυξίδος
Παρέλα, συμβολή
παρέλα αργάτη, ανάγκαστρον
Παρέλιες, σύσκευα (τα)
Παρέλια ή παρίλια, σύσκευον
Παρκέτα, δρομόμετρον
Παρκέτο ή παρουκέτο, ακάτιος ιστός
Παρμάκι δάκτυλος, 1/8 κάνας ναυπ.
Πασαδούρος, διαβάθρα
Πασαδούρου πόδια, αναβολείς
Πασαμπάγκος, παράσελμα
Πάσαρα, φαλαινίς
Παταράτσα, παράτονοι
Πάτος θάλασσας, βυθός πυθμὴν
Πατρουνάρισμα, περιέλιγμα
Πατρουνάρω, περιελίσσω
Πάφυλας, φύλλον ορειχάλκου
Πάω ανάποδα, άναποδίζω
Πείρος, άξων
πείρος ξύλινος, γόμφος
πείρος της βάρκας, ίβδης
Πείρου τρύπα, χείμαρρος
Πέλλα, σελίς
Πελαγόνω, θαλασσώ
Πέννα, ιστίον, (όρα βάρκα)
Πέραμα, πορθμείον
Πέρασμα, δίοδος, πορθμός
Περασίες ματισιάς, διαίρσεις
Περνώ, διείρω
περνώ ανάμεσα, διεκπλέω
περνώ σκοινί, διαβάλλω
περνώ από το φύλλο, άντιλαμβάνω
περνώ από σοφράνου, ύπερπλέω
περνώ από σταβέντου, ύποπλέω
Πεσκαδούρος, μασχαλιστήρ
πεσκαδούρος (γάντζος), αρπάγη
πεσκάρω τήν αγκουρα, άγρευω
Πετροπίδια, ύποτρόπιδες
Πετσόνω, ένδύω πλοίον
πέτσωμα, περίβλημα
πέφτω απάνω, εμπίπτω, εμβάλλω
πέφτω όξω, έξοκέλλω
πηγαιμός, απόπλους, άνάπλους
Πηγαίνω κόντρα, έναντιοδρομώ
Πήχη, πήχυς ναυπηγ. 3 ποδ. Άγγλ.
πήχυς έμπορ. 64/100 μέτρου
Πιάνο, λιμενοδείκτης
Πιάνει ή θάλασσα, ναυτιάν
Πιάνω μέ θελιά, βροχίζω

πιάνω σέ λιμάνι, προσεγγίζω
Πικάγιο, στηθούχος
Πίκι, κέρας
Πιλότος, πλοηγός
Πιλοτιέρα, πιλοτίνα, πλοηγόν πλοίων
Πιλοτάγιο, πλοηγία, πρωρίς
Πινό, κεραία
Πινελάρω, έπικρεμώ, χρωματίζω
πινελάρω τήν αγκουρα, ίσχάζω
Πινέα αντένας, άκροκέραια
Πινέλο (αγκουρα), ίσχάς
πινέλο μπογιάς, χρωστήρ
Πίπες (βαγένία), δοχεία
Πίπολα (γαλέτας), άπρακτος, ήλακάτη
Πίσσα, πίσσα
Πισσάδικο, πισσουργείον
Πισσόβαρκα, πισσουργίς
Πισσόνω, πισσώ
Πιστόνι, εμβολευς
Πλάτη κουπίού, πλάτη κώπης
Πλέξιμο, πλοκή
πλέξιμο σκοινιού, σχοινοπλοκία
Πλέω ποταμό απάνω, άναπλέω
πλέω π. κάτω, καταπλέω
Πλοίο μέ ατμό, άτμήρες
πλοίο μέ πανιά, ίστιοφόρον
πλοίο μέ 1 άρμπουρο, μονόστηλον
πλοίο μέ 2,3 ά. δίστηλον, τρίστηλον
πλοίο βασιλικό, τού Β. Πολεμ. Ναυτικού
πλοίο εμπορικό, τού εμπορ. Ναυτ.
πλοίο τού τελωνείου, τελωνίς
πλοίο με την πλώρη ή τήν πρύμη, ανισοβύθιοχον
Πλώρη, πλώρα
πλωρηός, έμπλωρος
πνίγω το πανί, συγκρατώ
πνίγομαι, θαλασσούμαι
ποδάρι, πόδι
πους, μέτρον 'Αγγλ.
Ποδάρι του παλάγκου, έπάγων
ποδίζω, επιδίδω, αναστρέφω
ποδιά του πανιού, κύρτωμα
Ποδιστά, πόδισμα. έπίδοσις, ύποστροφή
ποδόσταμο, ποδόστημα ποδοχάρι, πισσεψίς
πόμπα, αντλία
πομπαρία, άεροσίφων
πόμολο, έπίμηλον
πονέντες, ζέφυρος
πονεντογάρμπης, λιβοζέφυρος ΔΝΔ.
πονεντομαίστρος, σκιρωνοζέφυρος, ΔΒΔ.
πόντζα λα μπάντα, κατά πρύμναν
Πόντος 'ή πούντος, 1 ο/ο Γαλ. μέτρου
ποντόνι (καργαρίσματος), πάκτων
ποντόνια, κάτεργα
πόρτα καζανιού, θυρίς
π. της τέντας, παρασκήνιον
πορτέλα, θυρίδες
πορτούζια, ομμάτια

ποστάλε, ταχυδρομικόν
πόστα βάλλω, ποιούμαι έναρξιν
πόστες τού πλοίου, οστέωσις
ποτήρι τρούμπας, ποτήριον
πούλι, περικόχλιον
Πουδάμισο, περίβλημα
πουκάμισο πανιού, έλυτρον
Πουνέντες, όρα Πονέντες κλπ.
πουντάρω, προσδένω
πουντελάκι μπούσουλα, οβελίσκος
πουντέλι, στηλίσκος
πουντέλι. τής τρότσας, ίστούχος
πουρσάδα, ύδρόμετρον
πούσι, άχλύς, ομίχλη
προβάρω, παράβαλλω, δοκιμάζω
προβιζιόνα, προμήθεια
προσαπόκο, ως έγγιστα, σχεδόν
προσέχω τό πανί, σκοπεύω
πρόταγμα, κέλευσμα
προστάζω, κελεύω
πρόσωπο, όψις, επιφάνεια
πρύμα, ούρίως
πρύμα αρμενίζω, ούριοδρομώ ,
πρυμάτσες, πρυμνήσια
πρύμη, πρύμνα, η
πρυμίζω, επουρίζω
πρυμηός, έμπρυμος
πρύμος καιρός, ούριος άνεμος
πρωτοδεύτερα αρμενίζω, ουριοδρομώ
πύργια, χωνίον

Ρ

Ράβω, ράπτω
ράβω πανί, ίστιορραφώ
ράβω σόκορο, συρράπτω
Ράγισμα, ραγάς
Ράγουλο, κάρυον
Ράντα, κέρκος
Ράντζο, αιώρα
Ράψιμο, ραφή
ράψιμο μακαρά, κάθαμμα
Ρεζέρβα, έφεδρία
Ρελεβάρισμα, διόπτεισις, άντιστοιχία
Ρελεβάρω, διοπτεύω
Ρελέβο, διόπτεισις
Ρέλια τής κόφας, ρίζαι θωρακίου
Ρεμέτζα, πείσματα
Ρεμετζάρω, ορμίζω
Ρεμουλκίο, ρυμούλκησις
Ρεμουλκαδόρος, ρυμουλκόν
Ρεμουλκίάρω, ρυμουλκώ
Ρεπίδία, ριπίδες
Ρεσπέτο, εφεδρεία
Ρετσίνα, ρητίνη
Ρετσινόπισσα, ρητινόπισσα
Ρεφόρτσο, ένδυνάμωσις

Ρεφόρτσο πανιού, επίραμμα
Ρεφόρτσο σχοινιού, επίδεμα
Ρήγλα και ρήγα, κανών, χάραξ
Ρήγλα διπλή, παράλληλος
Ρίζα τιμονιού, ρίζα πηδαλίου
Ρίχνω, ρίπτω
Ρίχνω στον αργάτη, αποδίδω
Ρίχνω στο γιάλο καθέλκω
Ρίχνο στο μπαμπά, κιονοδετώ
Ρίχνω σκαντάλιο, βολίζω
Ρόδα τιμονιού, οίακοστρόφιον
Ρόα βαποριού, τροχός
Ροδάντσα, ψέλλιον
Ρο[υ]κέτα, σκυταλίσ, πυροτέχνημα
Ρότα, πορεία
Ρούπι, 1/8 εμπορικού πήχεως
Ρουμπί, άντιβολή
Ρυμουλκιάρω, κτλ.ορα ρεμουλκιάρω

Σ

Σαβούρα, ερμα
Σαβουρόνω, έρματίζω
Σαβούρωμα, έρμάτισις
Σαγιάρω μέσα, προσέλκω
Σ. οξω, προτείνω
Σάγουλα, σχοινίον
Σάγουλα άργατιού, σκυταλοδέτης
Σάγουλα πού μποτσάρει, δέτης, επιδέτης
Σάγουλα τιμονιού, οιακόσχοινον
Σάγουλας άκρη, διαδέτης
Σαίτα, κερκίς
Σακκούλα, σάκκος
Σακκουλέβα, λοίπαδος, σακκολέφη
Σακκορράφα, άκέστρα, φορμοραφίς
Σακκουλιάζω, διακολπούμαι
Σάλα πλοίου, ιχνογράφημα
Σαλαμάστρα, πλεκτάνη
Σαλαμάστρα μηχανής, παρέμβυσμα
Σάλβα βάρκα, σωτηρίας λέμβος –
Σάλι, σχεδία
Σάλι καθαρίσματος, πάκτων
Σαλί, ύφασμα σημαίας
Σαλπάρισμα, άπαρσις
Σαλπάρω, άπαίρω, ανασπώ
Σαλουπιέρης, άκατίχης
Σαμπάνι, άρχάνη
Σαμπαχιέρα, έρμαφρόδιτον, γαυλολιβυρνίς
Σανιδόσκαλα αποβάθρα
Σαραπινό, συσχολεύς
Σαντζακόσκοινο, σημαιόσχοινον
Σανχάρδο και σταντάρδο, στηλίδιον
Σανταρόλια,
Στήλοι Σβίγα,
στροφείον Σγουρό, διάστροφον
Σενιάρω ,ετοιμάζω, παρασκευάζω
Σεντίνα, σιφωνοθήκη, αντλοδόκη

Σεξιάντε, εξας, έκτημόριον
Σεραμπούνια, παράθριοι
Σερβίτσια, καλώδια, έπιχείρια
Σερνάμενα, καλούδια, αγόμενα
Σέρνω, σύρω
Σέρνω από πίσω, έφέλκω, ρυμουλκώ
Σέσουλα, άντλίων
Σηκώνομαι στα πανιά, άπαίρω
Σηκωνωμαι από τον υπνο, εξεγείρομαι
Σηκωνωμαι στον ατμό, άπαίρω
Σηκώνεται δυνατός αγέρας, έγείρεται σφοδρός άνεμος
Σηκώνω ατμό, παρασκευάζω
Σηκώνω τό καράβι, προέλκω
Σηκώνω τό κουπί, ορθώ
Σηκώνω τό τσιμπούκι, ανάγω έπιστήλιον
Σημαδούρα καί σαμαδούρα,σημαντήρ
Σημάδι, σήμα, σημείον
Σημαία παρτέντσας, σ. αναχωρήσεως
Σημαία βασιλίκια, σ. βασιλική
Σημαία καραντίνας, σ. καθάρσεως
Σημαία πιλότου, σ. πλοηγού
Σημαία χαιρετισμού, σ. τιμής
Σημαιο ψαλλιδισμένη, σ. ψαλλιδωτή
Σημαιολόγος, σηματολόγιον
Σημαιοστόλιση, σημαιοστόλισις
Σημείο άναχώρησης, άφετήριον
Σημείο. φθασίματος, καθιτήριον
Σημείο κινδύνου, σημείον κινδύνου
Σιάζω, Ισάζω Σιάρω,
σχάζω Σιγά-σιγά, ήρεμα
Σιγουράρω, ύφίημι, ασφαλίζω, χαμηλώ
Σιγουριτά, ασφάλεια
Σίγουρος, βέβαιος, ασφαλής
Σίδερο, σίδηρον
Σ. μπαστούνι,ού, κλοιός
Σιδεροδεμένος, σιδηρόδετος
Σινιάλο, σήμα
Σινιάλο της νύχτας, πυρσεία
Σινιάλο αριθμού, άριθμητικόν
Σινιάλο αγέρα, άνεμόσημον
Σινιάλο καιρού, ρομβόσημον
Σιρόκος, εύρόνοτος, ΝΑ.
Σιροκολεβάντες, εύραπηλιώτης ΑΝΑ
σκάλα, κλίμαξ
σκάλα από σκοινί, σχοινοβαθμίς
Σκαλιέρες, βαθμίδες
Σκαλιερόσκοινο, βαθμιδόσχοινον
Σκαλοπάτια, κλιμάτια
Σκαλοισιά, Ικρίωμα
Σκαμπαβία, πρώτη λέμβος
Σκαμπανεβάζω, προνευστάζω
Σκαμπανέβασμα, προνεύσταςις
Σκανταλιάρω, βολίζω
Σκαντάλιο βολίς
Σκαντάλιο μικρό, χειροβολίς
Σκαντζάρω, αλλάσσω, υπερβάλλω
Σκαντήλια, στήριγγες

Σκάρα, έσχάρα ή νεώλκιον
Σκάρα της θάλασσας έσχ. ύποβρύχιος
Σκάρα τού καζανιού, πυρεσχάρα
Σκαρί, τύλος
Σκαρί πλοίου, σχέδιον
Στα σκαριά, επί τυλώματος
Σκαρμός, σκαλμός και σταμίν
Σκάρτο, έλλειπες, έφθαρμένον
Σκαρτάρισμα μπούσουλα, παρεκτροπή
Σκαρτάρω, παρεκτρέπομαι, χωρίζω
Σκαρώνω, έπιτυλώ
Σκάρωμα, τύλωσις
Σκάτσα, ληνός, οπή
Σκάτσα. άρμπουρου, υποστερνίς
Σκάτσα μπομπρέσου, κοίτη
Σκάψιμο, γλυφή
Σκάφη και σκάφος, σκάφη, ος
Σκάφη άσπρη, καλαφατισμένον
Σκάφη μαύρη, άκαλαφάτιστον
Σκελετό, σκελετός, οστέωσις
Σκέλια κόφας, σκέλη θωρακίου
Σκέλια της σκάλας, σ. της κλίμακος
Σκέπασμα, έλυτρον, κάλυμμα
Σκεπή, σκεπαστή
Σκέτος, άπλούς
Σκοινάδικο, σχοινοποιείον και σχοινοπωλείον
Σκοινί, σχοινίον
σκοινί από βουρλιά, σπάρτινον
σκοινί από καννάβι, καννάβινον
σκοινί από σύρμα, συρμάτινον
σκοινί άκατράμωτυ, άκεδρωτον
σκοινί κατραμωμένο, κεδρωτόν
σκοινί τιμωνίου, οιακόχοινον
σκοινί της παρκέτας, δρομόσχοινον
σκοινί του σκαντάλιου, βολιδόσχοινον
σκοινί δεξιά στριμμένο, δεξιόπλοκον
σκοινί αριστερά στριμμένο, άριστερόπλοκον
σκοινί μέ μία στρίψη, σπαλτσίνα μονόπλοκον
σκοινί γαρλίνο, δίπλοκον
σκοινί μέ 4 έμπουλα, έντέταρτον
σκοινί της σκαλιέρας, βαθμιδόσχοινον
σκοινί δια ρεμέτζο, πεισμάτιον
Σκόλπο, και σκόλσο, σπάδην, σποδόνισμός
Σκοπός, σκοπός, σκοπιωρός
Σκότες, πόδες
Σκοτίνα, θριός
Σκουλαρίκι, ένώτιον
Σκούνα μέ σταύρωσιν, ήμιολία
σκούνα δίχως σταύρωσιν, έπιδρομής
Σκούντρο, άπώστης
Σκούντρισμα, σύγκρουσις
Σκουντρώ, συγκρούομαι
Σκουπαμάρα, παρακάτιον
Σκούπισμα, σάρωσις
Σλόου, ηρέμα
Σμίγω, ένόνω
Σμπείρος, στροφός

Σοβραναρισμένος, προσήνεμος
Σοβρανάρω, προσηνεμώ
Σοβράνου, υπερηνέμω
σοβράνου περνώ, υπερέχω
Σοκάρο απολαβή
Σοκάρω (γιατσάρω), έλκω, εφαρμόζω
Σόκορο, κόμμα
Σόπρα, επί, επάνω
σόπρα βέντο, προσηνέμω
σόπρα γάπια, άνακωχεύω
Σοπράρω, άντινεμώ
Σορόκος, κλπ. εύρος (βλέπε σιρόκος)
Σοτοβέντο, ύπηνέμω
Σουλίνα, σωλήν
Σουρβετάρισμα, ανατροπή
Σουρβετάρω, ανατρέπομαι
Σούστες, κερούχοι
Σοφράνου, προσηνέμω
Σπάγος, μέρμιθος, μήρινθος
Σπαλτσίνα, σχοινίον μονόπλεκτον
Σπάσιμο, θραύσις
Σπεράντσα, ίερά άγκυρα
Σταβέντου, ύπηνέμω
σταβέντου περνώ, ύποπλέω
Σταματώ, κρατώ
Σταμάτισμα, κράτημα, στάσις
Σταντζιέρα, προτονίς
Σταντζαβέλα, προτονίς μεγάλη
Στάντζος, πρότονος
Σταυροβελονιά, χιαστή
Σταυρογάζι, στήθος
Σταυρόκομπος, σταυρός
Σταυρός πρύμης, σταυρός
Σταυρόνωτά πανιά, εγκαρσώ, σταυρώ
Σταύρωσι (αντένες), σταύρωσις
Στάφνη, στάθμη, σημείωσις
Σταφνίζω, σταθμίζω, σημειώ
Σταχτοθήκη, τεφροδόκη
Στεκούμενα, στερεά
Στέκω-ομαι, μένω
στέκω στα κουπιά, πτερώ
στέκω σόπρα γάπια, άνακωχεύω
Σ, στα πανιά, μένω
στέκω τραβέρσο, άντιμένω
στελάδο, στενόν
Στέργιο, στερεά, γη
Στεργιανός, χερσαίος
Στέρνα, ύδροδόκη, δεξαμενή
Στεφάνι, στεφάνη
Στημόνι, στήμων
Στηρίζω τ' άρμπουρο μέ ξάρτι, επιτονίζω
Στιγκάρω, συστέλλω
Στίγκος, συστολεύς
Στοιβάσμα, ταξιθέτησις, στοιβασία
Στοιβιάζω, στοιβάζω, ταξιθετώ
Στόκος, επίπλασμα
Στολίδια πρύμης, άφλαστα

Στολίδια πλώρης, άκροστόλια
Στόπερ, στάσις
Στουπί, στυπείον
Στραβόξυλο, άγκοίλιον
Στράλιο, άν(ίδρομος
Σ. τσιμπουκίου, πρότονος
Στραλιέρα, άναδρομικόν ίστίον
Στραπόρτο, σκευαγωγόν
Στράτσο, στυπόχαρτον
Στρήβω, στρέφω
Στρήψιμο, στροφή, ελιγμός
Στρήψιμο σκοινιού, συστροφή
Στρήψιμο φτερού έλικα, βήμα
Στρήτσι, αποθήκη
Στρόμπος, κόμβος, κνούτον
Στρωμάτσες, παραβλήματα
Στρομάτσο, κοίτη
Στρώσι, έδρα
Στύλος, στύλος
Συγύρισμα, διάκοσμος
Συρτά, βάδην
Σφαλώ, κλείω
Σφήνα, Ονυξ
Σφυλάτσο, κλώσμα Σχίσιμο πανιών, διάσχισις
Σχοινί (βλέπε σκοινί), σχοινίον
Σώσιμο, διάσωσις
Σώστρα, ασφάλιστρα
Σωτρόπι, έσωτρόπιον
Σώτροπα, κατ' ευθείαν γραμμήν.

Τ

Τακίμι πανιών, συσκευή ιστίων
Τακίμι αρματωσιάς, σκεύη νηός
Τάκοι, τύλοι
Τάκοι άργατιού, τυλώματα
Ταλιαμάς, φάλκης
Ταμπάνι, πλήμνη
Ταμπούκιο, μεσόστεγον
Ταξειδεύω γιαλό, παραπλέω
Ταξειδεύω το πέλαγος, πελαγίζω
Ταξειδί, πλους
Ταρέσα, πολύσπαστον
Ταρσανάς, ναύσταθμος, ναυπηγείον,
Τεζάρω πανί, άνατείνω
Τεζάρω κουπί, έρείδω
Τεζ'άρω τέντα, ξάρτια εντείνω
Τηλεσκοπιο, τηλεβσκόπιον
Τελωνίδα, τελωνίς
Τέντα, σκηνή
Τέντα βροχής, χειμερινή
Τέντα ηλίου καλοκαιριού, θερινή
Τέντα της μέσης, μεσαία
Τεπές, έπικεφαλίς
Τεπόζιτο άτμού, θερμοδοχείον
Τεποζιτο. νερού, υδροδόκη, δεξαμενή
Τεσαροχάλι, κερκέτης

Τεσταντεμόρος, στηλόκρανον
Τέταρτο καιρού, τεταρτορόμβιον
Τετραγωνίζω, τετραγωνίζω
Τζαβέτα, γόμφος
Τζαβετόνω, γομφώ
Τζαβέτωμα, γόμφωσις
Τζάχτι, βία, δύναμις, έπιφών. ένθαρ.
Τζίβα, σχοινίον σπάρτινον, ρύμα
Τζιβάδα, διατείνουσα
Τζιρούνι κουπίού, έγχειρίδιον
Τηραμολάρω, μεθέλκω, αναστρέφω
Τηραμόλα εια μάλα!
Τίγκα, υπερπλήρης
Τιμόνι, πηδάλιον
Τιμονιέρα, πηδαλιουχείον
Τιμονιέρης, πηδαλιούχος, οίακιστής
Τιμονιού τρύπα, πηδοδόκη
Τονελάδα, τόνος ή κόρος
Τόνκερ, υπάριον
Τόνος, σχοινίον καί κόρος
Τόξο της μπαλέστρας, ίτυς
Τουράκι, εδώλιον
Τουρέλο, έπιστρόφιον
Τουρκετίνα, άρτεμωνίς
Τουρκέτο, ακάτιος ιστός
Τουρνέλα, πλεκτάνη
Τραβερσάδα, διάπλους
Τραβέρσο, άντιμονή
Τραβερσάρω, άντιμένω, διαπλέω,πλαγιάζω
Τραβερσάρω μέ ξύλα, μασχαλίζω
Τραβέρσες, ζυγίδες
Τράβηγμα πλοίου, άνολκή
Τραβώ γεντέκι, παρέλκω
Τραβώ πλοίο όξω, νεολκώ
Τραβω κουπί, έλαύνω, ερέσσω, κωπηλατώ
Τραγάνα, βραχώδης πυθμήν
Τρακάρισμα, σύγκρουσις, σύρραξις
Τρακάρω, έμβάλλωμαι
Τράκος, σύρραξις
Τραμπάχτης, άκτεωρός, (πλοίον)
Τραμουντάνα, βορράς
Τραπέζι πανιού, τραπέζιον
Τράτα, αλιευτική μονήρης
Τρέγα (πανιά), σταύρωσις
Τρέγα (αντένες), κεραίαι
Τρέξιμο, ταχύτης
Τρέσες της κόφας, διαπήγματα
Τρεσες ποδιών βάρκας, υποπόδια
Τρέχω, πλέω, τρέχω
Τρέχω ομπρός, προπλέω
Τρέχω κόντρα έναντιοδρομώ
Τρέχω από πίσω, υποπλέω
Τρίγκος, άκάτιον
Τρίγκες, διάδετα, δεσμοί
Τρίδιπλος, τριπλός, τριπλούς
Τρικάταρτο, τρίστηλον
Τριπόντες, τρίκροτον

Τρισίλιο, δίστροφον
Τροπώνω καί τρουπόνω κουπί, τροπώ
Τροπωτήρα, τροπωτήρ
Τρότσα, άγκοίνη
Τρούμπα, αντλία, σίφων, άντλοσίφων
Τρουμπομαρίνα, θαλάσσια σάλπιγξ
Τρύπα αργάτη, άργατοπέδη, τρήμα
Τρύπα. τού δοίακιού, οπή, τόξον
Τρύπα κουβουσιού, θυρίδιον
Τρύπα τιμονιού, πηδοδόκη
τρύπα μπομπρέσου, κοίτη
τρύπα τσιμπουκίου, οπαίον
τρύπα καταρτιού, ίστοπέδη
τρύπα τού έλικα, στροφεύς
τρύπα κυλίντρου, θήκη
τρύπα μπαλέστρας, διόπτρα
τρύπα σημαία, επίσημον, επισείων
Τρυπάνι, τέρετρον, τρύπανον
Τρυπώνω, διαρράπτω καί είσδύω
Τσακάς, μαχαιρίδιον
Τσακιστή, δηκτή
Τσαμαδούρα, σημαντήρ
Τσαμαντάλι μουδας, σειράδιον
Τσαμανταλι τέντας, παραδέτης, άναδέτης
Τσάπα μαδέρι, έπιγκενίς, ζωστήρ
Τσαπράζι, στραγγαλόδεσμος
Τσαρούχι, εμβαθρον
Τσατάλα, μασχάλη
Τσεπχανές, πυριταποθήκη
Τσερέκι, 1/32 Κάνας ναυπηγ.
Τσέρκι μοιρών, άναγωγεύς
Τσέρκι μπαλέστρας, ιτυς
Τσέρκι τρίγκας, δεσμός
Τσιγκουνίαρω, ορθώ
Τσιμισίρι, πυξος
Τσιμπούκι, έπιστήλιον
Τσιπάδα, στυπόπλεκτος
Τσιρνίκι, σακκολέφη
Τσιφουτία, άτλαντες
Τσουντα, τερθρία
Τσουντάρω, ορθώ
Τσίπος, τσίπος, στύπος
Τυλίγω καί τειλίζω, είλίσσω

Υ

Υάρδα, υάρδα 3 ποδ. Άγγλ.
Ύδρόνω, δρόνω καί ξεδρόνω, κοπιάζω
Ύψηλά πανιά, ανώτερα ιστία του πλοίου, έξαλα
Ύψος, ύψος

Φ

Φαγάνα, βυθοκόρος
Φαγωμένα σκοινιά, πανιά, περιτριβή
Φαλάγκχα, φάλαγκες
Φαλιδόνω, ραφιδώ
Φάλκα, θυρίς

Φάλσο, προσωρινόν, ψευδές, πρόσθε τον
Φάλσο μαντιζέλο, παρέκφορος
Φαλσο παταράτσο, έπιπαράτονος
Φανάρι, φανός, φάρος
φανάρι αρμπούρου, έφίστιος
φανάρι γυριστό, περιστροφικός
φανάρι ακίνητο, σταθερός
φανάρι τής μπάντας, πλευράς
φανάρι τής πλώρης, πρωραίος
φανάρι τής πρύμης, πρυμναίος
φανάρι τού σινιάλου, σημάνσεων
φανάρι τού πικιού, κираκι.;
Φάρδος, πλάτος
Φασίνα, κειρία
Φασινάρω, κειριώ
Φεγγίτης, φωτοθυρίς
Φελούκα, έφόλκιον
Φεργάδα, φρεγάς, δρόμων
Φερμάρω, εντείνω ασφαλίζω
Φέρνω ίσια, ισάζω
Φέρσα, φύλλον πανίου
Φηκάρι, θήκη, διπλωτόν
Φιάμπολα, φιάμουλα, επισείων
Φιγούρα, ξόανον, άκρόπρωρον
Φιλαδούρι, έντόνιον
Φιλάντρα, επισείων
Φιλάρετο, αίωροθέσιον
Φινέστρα, φεγγίτης, φωτοθυρίς
Φλίσι, λαίφος
Φλοκέρης, άρτεμωνίτης
Φλοκίνι, επιπρόσθον
Φλόκος, άρτέμων
Φοδράρω, περικαλύπτω
Φόδρα πλοίου, έντερόνια
Φόδρες, μαδέρια, έντερονίδες
Φόντο ή , φούντο, βυθός, πυθμήν
Φορτσάρω κουπί, έρείδω
Φ. πανιά, βιάζω
Φορτώστρα, φορτωτήρ
Φουγλάρως, φουγάρο, καπνοδόχος
Φουντάρω, βυθίζω, ποντίζω, αγκυροβολώ
Φουντάρισμα, αγκυροβολιά
Φουρκάδες, στήριγκες
Φούρνος, εστία, κλίβανος
Φουρτούνα, τρικυμία
Φούσκα, φύσκη
Φουσκοθαλασσιά, θάλ. οιδματόεσσα
Φρακάρω, εφαρμόζω, προέλκω
Φράγκτης, διάφραγμα, παράφραγμα
Φτερό (έλικας), έλιξ, πτέρυγες έλικος
Φτέρνα, πτέρνα
Φτέρνα. κουπίού, ούράδιον
Φτερόνω κουπί, πτερών
Φύκι ο, φύκος
Φυκιάδα, φυκιώδης
Φύλλο, φύλλον
Φύλλο μπακιριύ, φ. έπιχαλκώσεως

Φυλλάρω, καθίημι, μεθέλκω
Φυλλίζω σβεννύω
Φύρα, έλλειμμα, έλλείπον, υστέρημα
Φωτιά, πυρκαϊά, πύρ
Φωτιά δίνω, επικαίω.

Χ

Χαβούζα, νεωδόχος
Χαβούζα. κινητή, χτιστή, δεξαμενή
Χαβούζας πόρτα, θύρωμα
Χαζνές (κάσσα), χρηματοκιβώτιον
Χαζιρεύω, παρασκευάζω
Χαλκάς, κλοιός, κρίκος
Χ. μουράγιου, ναύδετον
Χαμηλά πανιά, κατώτερα Ιστία
Χάνω, απόλυμι, αποβάλλω
Χάνω στήν στεργιά, αποκρύπτω γην
Χάρμπα, όγκινωτός ήλος
Χαρούπα, χοινικis
Χάρτα, χάρτης γεωγραφ.
Χάρτα. μπούσουλα, άνεμολόγιον, άνεμοκύκλιον
Χαρτί ψαροκόκκαλο, διαφανές
Χαρτιά πλοίου, έγγραφα
Χελιδόνι, πελεκίνος
Χελώνες μολυβιού, χελώναι
Χέρι-(μέ)-χέρι, παρά χείρα
Χέρι. κουπίού, έγχειρίδιον
Χέρι. λιγαδούρας, δόμος
Χερούλια, λαβαί, χειρολαβαι
Χνάρια, Ιχνάρια
Χρονόμετρο, χρονόμετρον
Χρώμα, χροιά, βαφή
Χρώμα. σημαίας, εθνόσημον
Χύνω, χύνω, χέω, απορρίπτω
Χύνω. στο καλούπι, χωνεύω, τυπώ
Χύσι, εκβολή, μερική αβαρία
Χυτά, φορητά, κατά φοράν
Χυτήριο, χωνευτήριον
Χωνί, χωνίον, στορεύς
Χώρισμα, διαχώρισμα, ένδιαίτημα.

Ψ

Ψάθα, ψίαθος, λέμβος, μέτρον σίτου
Ψαλιδισμένη παντιέρα, ψαλιδωτόν
Ψαράδικο, ψαροπούλα, πλ. άλιευτικών
Ψαρεύω, αλιεύω
Ψάρι, εμβολή, πλάτυσμα
Ψαροκόκκαλο, ραφή χιαστή
Ψαροκόκκαλο μπούσουλα, διαφανές
Ψηλά του πλοίου, έξαλα ,
ψήνω τό ψάρι στα χείλια, βασανίζω
Ψηφιά, γράμματα, αριθμοί
Ψιλαίνω, λεπτύνω
Ψιλό, λεπτόν
Ψιλοδουλεμμένο, λεπτουργημένον
Ψιχάλα, ψεκάς

Ψίχαλο, ψιχίον
Ψόφιος, νεκρός, αδρανής
Ψοφώ, θνήσκω
Ψοφώ το γραντί, έκστρήφω, χαλαρώ
Ψ.οψώ της πείνας, δίψας, πεινώ, διψώ
Ψυχογιός, ναυτόπαις, υίοθετος
Ψύχρα, ψύχος, κρύο
Ψωμί, άρτος, διπυρίτης
Ψωμωμένος, δυνατός, μεστός.

Ω

Ωρα, ώρα
Ωριμος και ούριμος, ώριμος, πέπειρος
Ώρίμασμα, πέπανσις
Ώρολοι, ώρολόγιον
Ώς τα μπούνια, Υπερπλήρες

Αντίστροφο Γλωσσάρι

Υπο κατασκευή

Περιεχόμενα

Το ολο έργο αποτελείται από 4 μέρη:

1. Λήμματα
2. Κείμενα
3. Γλωσσάριο
4. Βιβλιογραφία

Λήμματα

Αλφαβητικό ευρετήριο των Ναυτικών λέξεων . Ερμηνευονται :

- ο Οι λέξεις που έχουν επιβιώσει στην σημερινή γλώσσα με επεξήγηση για την ετυμολογία τους και το σημερινό τους νοήμα. Πιθανώς να παραπεμπουν στα κείμενα του βιβλίου ή σε άλλα λήμματα.
- ο Οι λέξεις που είναι εκ φύσεως περιεργες
- ο Οι λέξεις που δεν έχουν ετυμολογηθεί ή έχουν λανθασμένη ετυμολογία και μπορέσα να βρώ την ετυμολογία τους.
- ο Για κάθε λήμμα περιλαμβάνονται οι εξής παραγραφοί:
 - Σημασία (Τι ακριβώς σημαίνει η λέξη)
 - Ετυμολογία (Η ρίζα και η ποεέλευση της λέξης και οι κυριολεκτικές και μεταφορικές σημασίες)
 - Ξενόγλωσσα (πως λεγεται η λέξη στις ξενες γλώσσες:
 - Ιταλικά, Αγγλικά, Γαλλικά κα)
 - Εικόνες
 - Φράσεις
 - Παροιμίες
 - Αναφορές
 - Συνώνυμα
 - Συγγενικά
 - Τεχνη (Πεζογραφία, Ποίηση, Τραγούδι)

Κείμενα

Είναι μικρές μελέτες, άρθρα, ερευνες κλπ που έχουν κάνει διαφοροί μελετητές και ερευνητές. Έχουν παραπομπές στα λήματα και τη βιβλιογραφία. Όταν δεν αναφέρονται πηγές σημαίνει ότι το κείμενο είναι δικής μου εμπνευσης.
Το θεματολόγιο των κειμένων προτάσσεται και αποτελεί κατάλογο αναζήτησης

Βιβλιογραφία

Καταλογος των βιβλιων που χρησιμοποιήθηκαν . Όλα τα βιβλια έχουν ένα μοναδικο κωδικο . Ο αριθμος χρησιμοποιειται στις παραπομπες στα λημματα και συμβολιζεται ως εκθετης με τα μορφή ββββ.σσσσ οπου ββββ ο αριθμος του βιβλιου και σσσσ ο αριθμος της σελιδας του βιβλιου. Πχ. Αβαρια ^{9301.123}

Ο κωδικος παραπεμπει στον τιτλο :

9301 DIZIONARIO DI MARINERIA Militare TOM. I (A-L) : ITALIANO FRANCESE E FRANCESE ITALIANO - BARONE GIUSEPPE PARRILLI - NAPOLI - STABILIMENTO TIPOGRAFICO DI PASQUALE AMBROSIO - 1866

Copyright© 2012 by Aris Stougiannidis